

Azərbaycan multikulturalizminin təbliği insanlığa töhfədir

İsveçə səfərdən qayıdan Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru, professor Azad Məmmədov səfərin yekunları ilə bağlı AZERTAC-a müsahibə verib.

A.Məmmədov deyib ki, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi (BBMM), Azərbaycan Respublikasının İsveç Krallığında səfirliliyi və İsveçin Təhlükəsizlik və İnkışaf Siyaseti Institutunun (ISDP) birgə təşkilatçılığı ilə noyabrın 18-dən 20-dək Stokholm şəhərində konfrans və müxtəlif görüşlər keçirilib.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının millətlərəsi, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri, BBMM-in Himayəcılər Şurasının sədri, akademik Kamal Abdullayevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinə Qafqaz Müsəlmənləri İdarəsinin (QMI) sədri şeyxüllislam Allahşükür Paşazadə, Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının arxiv-yepiskopu Aleksandr İşein, Roma Katolik Kilsəsinin Azərbaycandakı apostol prefekturasının ordinariisi Vladimir Feke, Azərbaycan Dağ Yəhudiləri dini icmasının rəhbəri Miliix Yevdayev, Avropa Yəhudilərinin Bakı dini icmasının sədri Gennadi Zelmanoviç və Azad Məmmədov daxil olub.

İcraçı direktor qeyd edib ki, səfərin əsas məqsədi dün-yamızın terrorla, islamofobiya, ksenofobiya ilə təhdid olunduğu bir zamanda bir çox dövlətlərə nümunə olacaq bir-gəyəşayışın Azərbaycan modelini, Azərbaycan multikulturalizmi və tolerantlığını İsveçdə təqdim etmək, həmcinin bu istiqamətdə qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi aparmaq idi.

Noyabrın 18-də "Multikulturalizm və dinlərəsi tolerantlıq: Azərbaycanın təcrübəsi və onun Avropa üçün əhəmiyyəti" mövzusunda konfrans keçirildi. Konfransda ölkəmizi təmsil edən nümayəndə heyəti, Azərbaycanın İsveçdəki səfiri Adış Məmmədov, İsveçin Təhlükəsizlik və İnkışaf Siyaseti Institutunun direktoru Svante Cornel, İsveç parlamentinin sabiq üzvü, ATƏT Parlament Assambleyasının keçmiş prezidenti Qoran Lenmarker, İsveç Xarici İşlər Nazirliyinin baş direktoru, Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya Departamentinin rəisi Stefan Qulqren və İsveçin İnanclararası Dialoq Mərkəzinin direktoru Helene Enqel ci-

xış etdilər. Konfransdan sonra Azərbaycan nümayəndə heyətinin İsveçin mədəniyyət və demokratiya naziri ilə görüşü təşkil edildi. Görüşdə nazir xanım Alice Bah Kuhnke ilə yanaşı, nazirliyin bir neçə yüksək vəzifəli əməkdaşı da iştirak edirdi.

Noyabrın 19-da nümayəndə heyəti İsveç parlamentinin Konstitusiya komitəsinin sədri tərəfindən qəbul olundu. Görüşdə komite sədri Andreas Norlen ilə yanaşı, İsveç parlamentində təmsil olunan Sosial Demokratlar Partiyası, Xristian Demokratlar Partiyası, İsveç Demokratlar Partiyası və Yaşıllar Partiyasının üzvləri də iştirak edirdilər.

Səfərin sonuncu günü nümayənde heyəti İsveç Xarici İşlər Nazirliyində oldu. Görüşdə multikulturalizmin Azərbaycan və İsveç modeli, ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi, mədəni və multikultural müstəvidə təcrübə mübadiləsinin aparılması vacibliyi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

A.Məmmədov deyib: "Təbii ki, qədim tarixi köklərə və dövlətçilik ənənələrinə malik olan İsveç Krallığının da özüne xas tolerantlıq və multikulturalizm təcrübəsi var. Lakin buna baxmayaraq, ölkəmizdən olan nümayəndə heyətin də təmsil olunan müxtəlif dini

konfessiya rəhbərlərinin mehriban dostluğu, Azərbaycan dövləti və dövlətçiliyi, Azərbaycan xalqının sülh və əmin-amanlıq içerisinde yaşaması naminə ortaya qoyduqları yekdil mövqə hər addımda onların heyrətinə səbəb olurdu.

Dünyada sülh və sabitliyin davamlı olması, münaqişə ocaqlarında tez bir zamanda sülhə nail olunması, milliyetindən, dilindən, dinindən, irqindən asılı olmayıaraq, bütün bəşəriyyətin əmin-amanlıq içerisinde yaşaması üçün səyələr göstərən beynəlxalq təşkilatlar, dünyanın aparıcı güc dövlətləri də daim müsbət təcrübənin paylaşılmاسının tərəfdardır və onlar hə zəman öz tövsiyələrində buna üstünlük verirlər. Bu mənada, tarixən özəlliyi və birgəyəşəyişa müsbət təsiri ilə seçilən tolerantlığın Azərbaycan modelinin, həmcinin Azərbaycan multikulturalizminin davamlı şəkildə öyrənilmesi və dünyada təbliği özü-özlüyündə dündən insanını sülhə çağırışa bir töhfədir.

Sevindirici məqam ondan ibarətdir ki, Prezident İlham Əliyevin apardığı ardıcıl və məqsədönlü siyaset, dünya dövlətləri ilə və beynəlxalq təşkilatlarla yüksək səviyyədə qurulan münasibətlər, dünyada sülhün təmin olunmasına, ətraf mühitin və dünya inciləri olan maddi-mədəniyyət abi-

dələrinin qorunmasına ölkəmizin verdiyi töhfələr, Azərbaycanın tekçə neftlə zəngin ölkə deyil, həm də insanperəvərlik nümunəsi olan əhalinin rəsursu ilə zəngin olması kimi məqamlardan İsveçdə də xəbərdardırlar. Ölkələrimiz arasında müxtəlif müstəvilərdə olan qarşılıqlı mübadilə proqramları isveçli siyaset və hökumət adamlarında Azərbaycana böyük maraq yaradıb. Görüşlərdə iki ölkənin din xadimləri gələcəkdə bir-biri ilə əlaqələrinin gücləndirilməsini xüsusi qeyd edirdi. Azərbaycan və onun bu gün Avropa ilə bölüşə biləcəyi multikultural mənəvi dəyərlərdən, Azərbaycan Prezidentinin Avropanın bu ağır vaxtında Fransaya gedib son terror hadisələri ilə bağlı şəxsən başsağlığı verməsindən ətraflı danışdır. İsveçlilerin bu məsələlərə böyük hörmətlə yanaşmalarını qeyd etmek olar. Bu tipli konfrans və görüşlərin keçirilməsi Azərbaycanın İsveçdən daha da maraqlı görünməsinə səbəb olacaq.

Keçirilən görüşlərdə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı da müzakirələr aparıldı. Görüşlərin birində İsveçin mədəniyyət və demokratiya nazirinin, din xadimlərinin növbəti görüş üçün Bakıya gəlmələri məsəlesi qaldırıldı və bu, İsveç tərəfindən məmənluqla qəbul edildi.